

शैक्षणिक वर्ष २००९-१० पासून अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेच्या अखत्यारित असलेल्या पदविका अभ्यासक्रम राबविण्यासाठी नवीन संस्था स्थापन करणे तथा कार्यरत संस्थांत नवीन अभ्यासक्रम सुरु करणे, प्रवेशक्षमतेत वाढ / घट करणे इत्यादीसाठी राबविण्याची कार्यपद्धती व मान्यता प्रक्रियेत विविध टप्प्यावर लागू करावयाचे शुल्क / मुदतठेव इत्यादी बाबत

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक :- मान्यता-२००८/(२३१/०८)/तांशि-६

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक :- १४ जानेवारी, २००९.

- संदर्भ :- १. शासन निर्णय, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग क्र. पीइसी-२००१/(१/२००१)/तांशि - १, दिनांक २९ ऑगस्ट, २००१.
२. शासन शुध्दीपत्रक क्र. उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग क्र पीइसी-२००१/(१/२००१)/तांशि-१, दिनांक १४ सप्टेंबर, २००१.
३. शासन शुध्दीपत्रक क्र. उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग क्र पीइसी-२००१/(१/२००१)/तांशि-१, दिनांक २९ ऑक्टोबर, २००१.
४. अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेने त्यांच्या संकेतस्थळावर जाहीर केलेली पदविका अभ्यासक्रम मान्यतेची कार्यपद्धती

प्रस्तावना:- सन २००७-०८ सालापासून अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेच्या अखत्यारितील अभियांत्रिकी शाखांचे पदवीका अभ्यासक्रम राबविण्यासाठी मान्यतेची प्रक्रिया परिषदेने आपल्या संकेतस्थळावर जाहीर केली आहे.. राज्यात सध्या राबविण्यात येणारी कार्यपद्धती तथा परिषदेने जाहीर केलेली कार्यपद्धती यातील तफावती विचारात घेऊन प्रचलीत कार्यपद्धतीत बदल करणे आवश्यक झाले आहे. अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेच्या कार्यपद्धतीत नमूद केल्याप्रमाणे संदर्भ-१ व २ मधील शासन निर्णयान्वये लागू करण्यात आलेल्या मुदतठेवीच्या रकमेतही बदल करणे क्रमप्राप्त ठरते. सदरहू अभ्यासक्रमासाठी राज्यात राबविण्यात येणारी मान्यता प्रक्रिया व त्या संबंधीचे वेळापत्रक या बाबत अनेक वेळा उद्भवलेली न्यायालयीन प्रकरणे तथा अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेने जाहीर केलेली पदविका अभ्यासक्रम मान्यतेची कार्यपद्धती विचारात घेऊन तदनुषंगाने राज्यातील प्रचलित कार्यपद्धतीत बदल करून सदर कार्यपद्धती स्पष्ट व सुटसुटीत करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधिन होता.

शासन निर्णय:- सन २००९-१० या शैक्षणिक वर्षापासून राज्यात अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेच्या अखत्यारितील पदविका अभ्यासक्रम राबविण्याची कार्यपद्धती खाली नमूद केल्याप्रमाणे क्रमवार टप्प्यात राबविण्यात येईल.

१. मान्यता प्रक्रियेत सुटसुटीतपणा राहण्यासाठी प्रत्येक शैक्षणिक वर्षात एकदाच प्रस्ताव मागविण्यात येतील. प्रस्तावासोबत जोडावयाची आवश्यक कागदपत्रे, प्रमाणपत्रे व दाखले यांची यादी तंत्रशिक्षण संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात येईल. पदविका अभ्यासक्रमासाठी प्रस्ताव दाखल करणा-या संस्थांनी प्रस्तावासोबत सदर प्रमाणपत्रे व दाखले जोडणे बंधनकारक राहील.

२. प्रस्ताव दाखल करु इच्छिणाऱ्या संस्थांनी प्रस्तावाची मूळ प्रत संबंधित विभागीय कार्यालयाकडे दाखल करुन मुळ प्रस्तावाच्या तीन छायांकीत प्रती अनुक्रमे तंत्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई, महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ, मुंबई तथा अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद, पश्चिम विभागीय कार्यालय, मुंबई येथे यादीतील कागदपत्रांच्या छायांकीत प्रतीसह दाखल करणे आवश्यक आहे.
३. अर्जदाराने दाखल केलेल्या प्रस्तावासोबत जोडलेली सहपत्रे संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध यादीप्रमाणे आहेत किंवा नाही, याची खातरजमा विभागीय कार्यालयाने अर्ज स्विकारताना करुन, असलेल्या त्रुटी त्याचवेळी संबंधितास कळवाव्यात व कागदपत्रांच्या त्रुटी पूर्ण करण्यासाठी छाननी समितीच्या बैठकीच्या दिनांकापूर्वीची मुदत देऊन सुधारीत / उर्वरीत कागदपत्रे थेट तंत्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई येथे जमा करण्याच्या सूचना संबंधितांना द्याव्यात.
४. विभागीय कार्यालयाने संबंधित संस्थांना कळविलेल्या त्रुटीच्या पूर्ततेबाबतची कागदपत्रे व संस्थेचा प्रस्ताव यांची छाननी, शासनाने नियुक्त केलेल्या छाननी समितीमार्फत करण्यात यावी. सदर छाननी समितीच्या बैठकीस प्रस्ताव सादर केलेल्या संस्थांच्या प्रतिनीधींना मूळ कागदपत्रांसह उपस्थित राहणे बंधनकारक राहिल. सदर बैठकीपूर्व कागदपत्रांची त्रुटी पूर्ण करु न शकणाऱ्या अर्जदारांचे प्रस्ताव अमान्य करुन छाननी समितीच्या बैठकी नंतर तात्काळ तंत्र शिक्षण संचालनालया मार्फत संबंधितास कळविण्यात यावे.
५. छाननी समितीचा अहवाल शासनाने नियुक्त केलेल्या राज्यस्तरीय समितीसमोर पुढील शिफारशीसाठी ठेवण्यात येईल.
६. राज्यस्तरीय समितीने ज्या संस्थांची L.O.I. साठी शिफारस केली नसेल, अशा संस्थांना त्वरीत तंत्रशिक्षण संचालनालय स्तरावरून प्रस्तावातील त्रुटी कळविण्यात येतील. सदर त्रुटी पूर्ततेबाबत संबंधित संस्थेने सादर केलेली कागदपत्रे राज्यस्तरीय समितीच्या पुढील बैठकीत विचारार्थ ठेवण्यात येतील.
७. शासन मान्यतेने राज्य स्तरीय समितीच्या अग्रेषित केलेल्या शिफारसीनुसार अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेने L.O.I. मंजूर केलेल्या संस्थांनी अ.भा.तंत्रशिक्षण परिषदेने निश्चित केल्याप्रमाणे आवश्यक मुदतठेव, तपासणी शुल्क तथा हमीपत्र इत्यादी बाबींची पूर्तता करणे आवश्यक आहे.
८. अ.भा. तंत्रशिक्षण परिषदेने मंजूर केलेला L.O.I.चा कालावधी तीन वर्षांचा असुन, L.O.I. प्राप्त संस्थेने अंतिम मान्यतेसाठी आवश्यक सर्व बाबींची पूर्तता झाल्याचे संचालनालयास कळविल्यानंतर या संस्थेच्या तपासणीसाठी संबंधित विभागीय कार्यालयामार्फत तज्ञ समिती पाठविण्यात येईल.
९. अंतिम मान्यतेसाठी आवश्यक पूर्तता झाल्याचे ज्या संस्था दि. १५ मे पूर्वी कळवतील त्यांचाच विचार त्या वर्षी अंतिम मान्यतेसाठी करण्यात यावा. उर्वरीत संस्थांचे प्रस्ताव पुढील वर्षासाठी प्रलंबित ठेवण्यात यावे. या बाबत सर्व अर्जदार संस्थांना तंत्र शिक्षण संचालनालयामार्फत लिखित सूचना देण्यात येतील.
१०. तज्ञ समित्यांनी सादर केलेले संस्था तपासणी अहवाल विचारात घेऊन, राज्यस्तरीय समिती ज्या संस्थांच्या शिफारसी शासनास कळवेल, त्यांना अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेची अंतिम मान्यता प्राप्त झाल्यावर या संस्थानी आवश्यक नोंदणी शुल्क भरुन संचालनालयाकडे शासनमान्य संस्था म्हणून नोंदणी करुन घेणे आवश्यक आहे.
११. महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळाचे स्वतंत्र नोंदणी शुल्क भरुन संचालनालयाकडे शासनमान्य संस्था म्हणून नोंदणी झालेल्या संस्थेस महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळाची संलग्नता घेणे बंधनकारक असुन याची सर्वस्वी जबाबदारी संबंधित संस्थेची असेल.
१२. कार्यरत संस्था मूळ प्रवेशित क्षमतेने सुरु ठेवण्यासाठी संबंधित संस्थांनी दरवर्षी दि. ३१ ऑगस्ट पूर्वी आवश्यक पूर्तता अहवाल तथा आवश्यक खुलासा संचालक, तंत्रशिक्षण यांच्याकडे पाठविणे आवश्यक आहे. संस्थांनी सादर केलेला पूर्तता अहवाल विचारात घेऊन या संस्थांना दरवर्षी दि. ३० जूनपूर्वी संस्था आहे त्या स्थितीत पुढे चालू ठेवण्याचे आदेश राज्यस्तरीय समितीच्या शिफारशीनुसार घेण्यात येतील. सदर शासनादेश दि. ३१ ऑगस्ट नंतर निर्गमित होत असल्याने या वर्षासाठी आवश्यक पूर्तता अहवाल तथा आवश्यक खुलासा संबंधित संस्थांनी दि.३१ जानेवारी २००९ पूर्वी संचालनालयाकडे सादर करावा.

मान्यता प्रक्रियेत प्रस्ताव दाखल करणाऱ्या संस्थांना विविध टप्प्यावर लागू करावयाचे शुल्क व मुदत ठेवी खालीलप्रमाणे लागू राहतील.

१.	अर्ज दाखल करतांना भरावयाचे अर्जाचे शुल्क	रुपये ५,०००/-
२.	वाढीव मुदतीत अर्ज दाखल करण्यासाठी लागू असलेले एकत्रित शुल्क (विलंब शुल्कासह)	रुपये १०,०००/-
३.	एल.ओ.आय. प्राप्त संस्थांनी भरावयाचे तपासणी शुल्क	रुपये २५,०००/-
४.	एल.ओ.ए. प्राप्त संस्थांना तंत्रशिक्षण संचालनालयाकडे नोंदणीसाठी लागू असलेले नोंदणी शुल्क	उपरोक्त संदर्भ क्रमांक-१ मधील शासन निर्णयात नमूद केल्याप्रमाणे.
५.	एल.ओ.ए. प्राप्त नवीन संस्थांनी संचालक, तंत्रशिक्षण व संबंधित संस्थेचे अध्यक्ष यांच्या संयुक्तित्व खात्यामध्ये ठेवावयाची मुदतठेवीची रक्कम	रुपये १५,००,०००/-

संचालक, तंत्रशिक्षण व संबंधित संस्थेचे अध्यक्ष यांच्या संयुक्तित्व खात्यामध्ये ठेवलेल्या मुदतठेवीची मूळ प्रत संस्थेकडे ठेवून मुदतठेवीची छायांकीत प्रत संचालक, तंत्रशिक्षण यांच्याकडे ठेवण्यात यावी. संबंधित संस्थेकडून सदर मुदतठेव संचालक, तंत्रशिक्षण यांच्या पूर्व संमतीशिवाय न तोडण्याचे बंधपत्र घेण्यात यावे व संचालक तंत्रशिक्षण यांनी संबंधित बँकेस याबाबत कायमस्वरूपीच्या सूचना (Standing order) द्याव्यात.

कार्यरत संस्थांत नवीन अभ्यासक्रम सुरु करण्यासाठी / प्रवेश क्षमतेत वाढ करण्यासाठी संदर्भ क्रमांक १ मधील शासन निर्णयात नमूद केल्याप्रमाणे मुदतठेव व नोंदणी शुल्क लागू राहिल.

सदर शासन निर्णयात नमूद केल्याप्रमाणे सन २००९-२०१० साठी अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेच्या अखत्यारीतील पदविका अभ्यासक्रमांना मान्यता देण्याच्या प्रक्रियेचे वेळापत्रक खालीलप्रमाणे राहिल.

अ.क्र	तपशिल	दिनांक
१.	शैक्षणिक वर्ष २००९-१० पासून पदविका अभ्यासक्रमांसाठी नवीन संस्था सुरु करणे, जुन्या संस्थात प्रवेश क्षमता बदल तथा नविन अभ्यासक्रम सुरु करणे, संस्था बंद करणे, संस्था स्तलांतर तथा संस्थेच्या नावात बदल करणे या साठी जाहिरात देणे	१५.१.२००९
२.	शैक्षणिक वर्ष २००९-१० पासून पदविका अभ्यासक्रमांसाठी नवीन संस्था सुरु करणे, जुन्या संस्थात प्रवेश क्षमता बदल तथा नविन अभ्यासक्रम सुरु करणे, संस्था बंद करणे, संस्था स्तलांतर तथा संस्थेच्या नावात बदल करणे यासाठी अर्जाची प्रत व अर्जासोबत जोडावयाच्या प्रमाणपत्र, दाखले व सहपत्रांची यादी संचालनालयाच्या संकेत स्थळावर उपलब्ध करून देणे.	१६.१.२००९ ते ३०.१.२००९
३.	जाहिरातीतील विषयानुसार व्यवस्थापन मंडळांनी संबंधित विभागीय कार्यालयास / संचालनालयास / महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ, मुंबई / अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद, पश्चिम विभागीय कार्यालय, मुंबई येथे आवश्यक कागदपत्रांसह अर्ज दाखल करणे.	१७.१.२००९ ते ३१.१.२००९
४.	प्रस्ताव विलंब शुल्कासह सादर करण्याचा कालावधी	०१.०२.२००९ ते ७.०२.२००९
५.	संबंधित विभागीय कार्यालयांनी त्यांच्याकडे प्राप्त प्रस्तावांतील कागदपत्र त्रुटीचा अहवाल संचालनालयास कळविणे	१३.०२.२००९ अखेरपर्यंत

अ.क्र	तपशिल	दिनांक
६.	प्राप्त प्रस्तावाची छाननी करण्यासाठी शासनाने मान्यता दिलेल्या छाननी समितीमार्फत तपासणी करणे.	२१.२.२००९
७.	छाननीनंतर अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परीषदेची मानके व प्रमाणकांची पुर्तता करणाऱ्या संस्थांचे प्रस्ताव L.O.I. साठी राज्यस्तरीय समितीच्या पहिल्या बैठकीत सादर करणे.	२४.२.२००९
८.	राज्यस्तरीय समितीची दुसरी बैठक (प्रलंबित L.O.I. प्रकरणे तथा कार्यरत संस्थात प्रवेश क्षमता बदल व नवीन अभ्यासक्रम सुरू करणे तथा मूळ प्रवेशित क्षमतेने सुरू ठेवणे या साठी)	३.३.२००९
९.	संचालनालयामार्फत संबंधित संस्थेस प्रस्ताव नाकारल्याची कारणे कळविणे व ज्या संस्था L.O.I. साठी पात्र / अपात्र असतील त्या बाबतचा अहवाल शासनास सादर करणे.	५.३.२००९
१०.	अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परीषदेने एल.ओ.आय. निर्गमित केलेल्या संस्थांची तपासणीसाठी तयारी दर्शविल्यानंतर, सदर संस्थांची एल.ओ.ए. च्या अनुषंगाने तपासणी करण्याचा कालावधी.	१५.३.२००९ ते २०.५.२००९
११.	एल.ओ.ए. च्या अनुषंगाने तपासणी समितीने नवीन संस्थांची तपासणी करून पहिला तपासणी अहवाल संचालनालयास सादर करण्याचा कालावधी	३०.४.२००९ अखेर पर्यंत
१२.	राज्यस्तरीय समितीची तिसरी बैठक (नवीन पदविका संस्थांना एल.ओ.ए. व इतर प्रकरणे)	७.५.२००९
१३.	एल.ओ.ए. च्या अनुषंगाने तपासणी समितीने नवीन संस्थांची तपासणी करून दुसरा तपासणी अहवाल संचालनालयास सादर करण्याचा कालावधी	२५.५.२००९ अखेर पर्यंत
१४.	राज्यस्तरीय समितीची चौथी बैठक (नवीन पदविका संस्थांना एल.ओ.ए. व इतर प्रकरणे.)	३१.५.२००९

उपरोक्त नमूद केल्याप्रमाणे विहित कालमर्यादेत पदविका अभ्यासक्रमासाठी मान्यता प्रक्रिया राबविण्याची संपूर्ण जबाबदारी संचालक, तंत्रशिक्षण यांची राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाचे संकेत स्थळ www.maharashtra.govt.in वर ठेवण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २००९०११६१४१३०६००१ आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(कांतीलाल उमापति)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. संचालक, तंत्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
२. सहसंचालक, तंत्रशिक्षण, विभागीय कार्यालय, मुंबई, पुणे, नाशिक, औरंगाबाद, अमरावती, नागपूर.
३. सचिव, महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ, शासकीय तंत्रनिकेतन इमारत, वांद्रे (पूर्व), मुंबई.
४. अतिरिक्त सचिव (तांत्रिक) भारत सरकार, अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद, नवी दिल्ली.
५. विभागीय अधिकारी, पश्चिम विभागीय कार्यालय, अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद, मुंबई.
६. निवड नस्ती / तांशि -६